

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВНЗ З РИНКОМ ПРАЦІ

Шакалій С.М., асистент кафедри рослинництва, к. с.- г. н.,

Міленко О.Г., старший викладач кафедри рослинництва

Інтеграція України у світову економічну систему передбачає адаптацію до нових умов господарювання і використання сучасних управлінських технологій. Зміни необхідні і в системі вищої освіти — адаптація її до мінливих умов макросередовища. Необхідність реформування системи вищої освіти — проблема не тільки національної економіки України. Сучасні умови забезпечення життєздатності підприємств регіонів, а також національної економіки диктують встановлення партнерських відносин бізнесу і ВНЗ. Взаємодія системи освіти і бізнесу приводить до задоволення інтересів партнерів — бізнесу в отриманні якісних фахівців і ВНЗ у забезпеченні їх стійкості на ринку освітніх послуг[1]. Ця взаємодія так само породжує позитивні екстерналії для держави в гармонізації ринків праці та освітніх послуг, розвитку наукових досліджень і формуванні соціальної безпеки. Одночасно у світі відбуваються зміни в методах, що використовуються для вирішення поточних соціальних проблем, перспектив розвитку та пошуку інноваційних технологій в системі гармонізації ринків праці та освіти. Приватний бізнес, держава і суспільство все активніше вступають у співпрацю у пошуках ефективних шляхів їх вирішення. При цьому функціонування системи вищої освіти пов'язане з темпами і рівнем реформування економіки, процесами глобалізації і створення єдиної світової економіки як наслідку розвитку процесів інтернаціоналізації.

У країні відбувається формування конкурентного ринку освітніх послуг за рахунок утворення сегмента ринку приватних вищих наукових установ[2].

Таким чином, у сучасних умовах успішне функціонування підприємства, регіонів та національної економіки в цілому залежить від рівня забезпеченості висококваліфікованими фахівцями, що досить значуще для ефективної системи їх використання. Ситуація на ринку праці в Україні характеризується:

- збільшенням частки випускників вищих навчальних закладів, які працевлаштовуються не за набутою спеціальністю. В інженерних спеціальностях вона становить половину кількості випускників;

- незбалансованістю необхідної кваліфікації та рівня професійної освіти, отриманого при підготовці у вищому навчальному закладі;

- необхідністю додаткової перепідготовки фахівців роботодавцями, що вимагає додаткових витрат;

- невідповідністю між фактичним попитом на працівників з вищою та середньою професійною освітою та їх фактичною необхідністю, що особливо характерно для приватного сектору ринку праці;

- дефіцитом висококваліфікованих представників робочих професій, у тому числі і з інженерною підготовкою;

- інтелектуалізацією масових професій;

- інтернаціоналізацією інформаційної бази виробництва.

Багато з наведених чинників свідчить про незбалансованість ринку праці та ринку освітніх послуг, а також необхідність державного регулювання цієї сфери діяльності.

При цьому метою державного регулювання є сталий соціально-економічний розвиток території, який включає: соціальну стабільність, залучення інвестицій, конкурентоспроможність товарів та послуг, ефективну зайнятість, забезпечену збалансованістю ринку праці та ринку освітніх послуг. Роботодавець у цьому процесі виступає як актор на ринку праці та кінцевий користувач «продуктом» ринку освітніх послуг (який представлений вищими навчальними закладами), зацікавлений в одержанні висококваліфікованих кадрів, що мають спеціальний набір професійних якостей. До останніх у сучасних умовах належить володіння системою умінь з управління: постановкою завдання, аналізом, прогнозуванням, вмінням приймати інноваційні рішення, здатністю адаптувати отримані знання до конкретних умов виробництва, що з усією гостротою ставить проблему ролі якості освітніх

послуг для забезпечення ефективної зайнятості та підвищення конкурентоспроможності товарів і послуг.

Таким чином, у національній економіці України сформувалася велика соціально-економічна проблема, пов'язана з невідповідністю в діяльності ринку праці і ринку освітніх послуг, та необхідність партнерства бізнесу і держави для її вирішення[3].

Питання взаємодії ринків освіти та праці, а також моделі та інструменти взаємодії влади і бізнесу в забезпеченні збалансованості двох ринків у сучасних умовах є відносно новим питанням у сучасних наукових дослідженнях.

Розгляд та об'єднання на практиці роз'єднаних елементів єдиної інноваційної економічної системи — навчання, генерування нового знання і створення новацій, комерціалізація новацій, інноваційного розвитку організацій і створення інноваційного середовища для інноваційного розвитку — призводять, з одного боку, до виникнення стійкої інноваційної системи, а з іншого — до виникнення зворотного зв'язку в системі підготовки необхідної кількості та якості фахівців. Крім того, створення єдиного потоку взаємодії «освіта-наука-економіка-особистість» дозволяє підвищувати економічну ефективність від вкладення коштів у систему освіти і більш обґрунтовано розглядати її не тільки як галузь соціального сектору, але і як підсистему виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богиня Д. Концентуальні підходи до визначення конкурентоспроможності робочої сили на ринку праці / Д. Богиня // Україна : аспекти праці. — № 6.— 2009. — С. 3–8.
2. Петрова І. Ринок освітніх послуг і ринок праці: проблеми взаємозв'язку та взаємодії / І. Петрова // Україна : аспекти праці. — № 34. — 2006. — С. 3–7.
3. Кратт О. А. Оцінка наслідків зміни кон'юнктури ринку послуг вищої освіти на діяльність вищого навчального закладу / О. Кратт // Наук. вісн. Національного гірничого університету. — Д. : Вид-во НГУ, — № 4. — 2009. — С. 45–54.